

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Néhány szó „A helyzet”-hez.

Irta: Mándoky Lajos.

Budapest, 1905. okt. 27.

Ma, amikor pártok gombamódra teremnek és a honmentés, vagy népboldogítás köpenyét ölti magára illetékes és illetéktelen, jóleső öröm az önzetlen, az igaz magyarságtól izzó férfiakkal találkozni, kiknek gondolatvilága átöleli egy nemzet szenvedésének történelmi rétegeit és tűnődve keresik a jobb utat, mely nem engedi, hogy a gonoszság, vagy ostobaság démonai letaszítsanak oda, hol bukásunk tanyázik.

Melegséggel megirt cikket olvastam a „Szabolcs” hasábjain és bár költészetének varázsa kétségbevonhatlan, lehetetlen szó nélkül elhaladni mellette.

Távol áll tőlem a gondolat, hogy nemes írójában a Kossuth-párt azon elhibázott taktikájának visszhangját keressem, mely ha hivatalos formájában még eddig nem is, de egy másik oldalról már felhangzott, hogy ütött a perszonalis unió megvalósításának pillanata, mely cél a pártkeretek beszüntetésével, az egysültség helyett egységet szomjaz.

A tévedések nagy tévedésének e refrenje kísért e sorokban is, melynek minden fejtegetése, — fájdalom — nagyon is igaz.

Fegyverbarátságra van most szükség és nem pártviszályra, amint hiszem is, hogy minden becsületes embere e honnak, e fegyverbarátság megszilárdítására és nem lazításra tör.

Egyes szórványos esetek a választásoknál e hitemet, mely minden reménységem nekem is, ugyan megingatni látszanak, de a jelen pillanat fontossága okosabbá fogja tenni a Kossuth-párt tulfeszített reménységű hajójának kormányosait is.

E pillanathan az alkotmányon kívül állunk mindnyájan, szavazók, nem szavazók, negyvennyolcasok és hatvanhetesek egyaránt. — Kidobva, kirekesztve didergünk!

Keressünk melegítő kályhákat, ezek az egyes politikai pártok. Ezeknek lenni kell, mert az emberi természet megkívánja őket, mert lehetetlen a nemzeti gondolat nagyszerűségének azonoságában keresni a kivezető utat, mert minden szem másként lát.

Mi, az Uj-párt, szintén ily politikai csoport vagyunk, kik a pártok koalíciójában beékelve, önálló fejlődésünk alapföltételeiről nem mondtunk és nem mondunk le, bárha a Kossuth-párt visszahozási törekvése irányunkban volt mindig a legélesebb a legerősebb.

S nem az igaztalanság miatti feljajdulás e kijelentés, mert mi állottuk és állani fogjuk, mire szövetkezünk, de az a Pröhle urtól megkívánt egység akkor sem volna az, ha időlegesen a nagyvilág mulattatására, ily nevet felvenne is. Aki ilyesmit hinni tud, nem ösmeri az az emberi természetnek csak a képzelődésben megalkotott rajzát. Boldog aki így ismeri, de nem politikus. Oly nem létező dolgot hisz az illető, minő a 48-as politika, mely egyben 49-es is, mit senki nem akar, és nem is akarhat!

Van 49-es szavazó, de a tettek harcosai a megélhetés érdekellentéteinek harcosai.

Ma a forradalomnak csak nézőközönsége volna, sőt talán még az sem. Már pedig 48-as politika nélkül nincs! Érti ezt a Kossuth párt nagyon és azért nem kívánja sőt nem engedné szabad, hogy kívánja, hogy abszolút többsége legyen!

Mihelyest többség, esődbe megy, a nagysága öli meg!

Ott volt 61-ben a határozati párt, amikor önként lemondott a többség jogáról csak hogy a felirati párt győzedelmeskedjék. Ily nemes lemondásban vetélkedjünk egymással mi is.

Az alkotmány több mint a 48-as politika, melynek ez csak egy részecskéje, Megvédésében egyek vagyunk pártkeretek mellett is, sőt tovább megyek, vért se kívánunk, csak kitartást!

Sztrájkol az uralkodó a bennünket megillető jog kiszolgáltatásában, sztrájkolunk mi is. De elszakadást nem hirdetünk, mert egy tisztességesen végrehajtott közösségben nagyobb biztosságot látunk, mint az elszakadásban, mely a szláv és germán óriás torkába hajtana bennünket!

Tudja ezt a 48-as párt régen és mielőtt csak a valószínűsége volna meg az elszakadásnak máris szövetségesekre gondol, avagy konfidenciával kacérkodik!

S aztán ne tessék a rendellenesség-

ből fegyvert kovácsolni és éppen akkor, amidőn az Uj-párt Szabolcs vármegyében is berendezzi fészket. E párt, melynek programján ma az ország áll, nem kívódní akar a 48-as párttal, de azt magához akarja dédelgetni, mi ha sikertelennek bizonyulna, felszivja azokat, kik hívei a dualizmusnak.

Ne tessék mosolyogni, mert egy párt jövője nem a számaránytól függő, hanem igazságainak értékétől.

Előttünk ment végbe egy hatalmas párt pozdorjává zuzódása, pusztán azért, mert jövőjét hazugságra építette fel.

A jelen pillanatban épülő pártot figyelembe se veszem, mert ez már a gazságra épít!

S aztán meg egyet feled Pröhle ur. A végtelre végtelre akar válaszolni, miközben feleli, hogy ez nem a kibontakozás felé haladás, hanem attól való eltávolodás. Mert mi is a döntő kérdés? A király a 67-es alapon álló szövetkezett többségi programot, tehát a feliratot sem volt hajlandó elfogadni, mi több haladt visszafelé.

Mennyivel kevésbé volna hajlandó elfogadni az ennél mérhetlenül többet vagyis a teljes különválást, az mindenél világosabb.

Ez volna a licitálás politikája, mi éretlenség tanujele volna csak, míg megállani rendületlenül az alapon a szívósság mindennél értékesebb erejével, tudhatja a nemzetek rokonszenvét felénk irányítani. Végtelen akadályba ütközik a királyi me-revség így is, miért kellene ezt fokozni?

A Kossuth-pártnak a felirat programjához szegődése látszólag egy fájdalmas lemondás, de tényleg talán egy soha vissza nem térő alkalom átsiklani a kormányzás útjára, az elveknek nyílt szegre akasztása nélkül.

Egymás szövetségében az eredmény késik, de az egység hangoztatásának, illetve az egybeolvadás erőszakolásának nem a kívánt hatása volna meg, hanem éppen a kapcsolatból való kiugratás, mert mondani lehet a 48-as alapra való áttérés szükségét, de komolyan gondolni, illetve akarni a jelen pillanatban mást, mint a dualizmus érvényesülését nem szabad!

Hisszük, hogy közös erővel sikerül a fekélyt a nemzet testéből eltávolítani

Eisler Károly nyiregyházai

cipő, divat és rövidáru üzletébe megérkeztek rendkívüli nagy választékban az

ő s z i d i v a t c i k k e k

cipők, Zachariás keztyűk, csillag védjeggyel ellátott nyakkendők, valódi szörme boák stb., stb.

és a nemzet kiheverve az ostoba önzés veszedelmesen vak játékát rövid időn belül felveszi az alkotmányos élet durván megszakított fonálát.

A szemét beszűrődése dacára, míg oly sokan kétségbeesnek hirdetik a helyzetet, közelesőnek látom a pillanatot, mely megrugdalt alkotmányunk hajnala lesz.

Ha az erkölcs oly fertőbe merül, hogy többséget ad a kormánynak is, akkor igazán utópia a perszonal unió. Emigyy legalább meggondolatlan szárnyalás, de nem realis politika!

Nem tudom, az Uj-párt szervezkedésének visszavető előzete-e minden más pártnak fölöslegesként hirdetése? Ha igen, ez nem állíthat meg bennünket egy kétségbevonhatlan, mégha kellemetlen igazságnak terjesztésében.

Közös a célunk, jelen pillanatban még csak el sem ágazó eszközzel óhajtjuk megvédeni, mert elrabolni akarják mindnyájunk drága kincsét, még eszét is, ki jogot csak kapni fog, de ezután utaink igenis elágazók.

Együtt vagyunk, miért akar bárki is többet?

Miért lépünk egységbe, a mikor együttilétünk céljának megvalósítása pillanatában amugy is el kellene szakadnunk, avagy együtt kellene hazudnunk a külön szakadás politikáját, amit Kossuth talán legkevésbé akar. Jó magyarnak tudom magam, de a Kossuth-párt gyarapodását szerencsétlennek tartom magára a pártra. Ily számarány mellett nyitva áll a 67-es alap csendes támogatásának útja, de abszolút többség mellett ez lehetetlen. Ha pedig egy ily abszolút többség a sarkára áll programjának, a szakadás egyre nagyobb és hol a férfiú, ki áthidalja? Egyelőre ez túl sok volna és még egyszer hangsúlyozom, hogy a kevesebb elérhetőségének nehézsége nem lehet a még sokkal több akarásának szülő oka.

Ezt az ellenmondást tessék meggondolni.

Nem hiszem Pröhle urról, hogy a hidépitőket, a minő az ujpártot támogatók tábora, bántani akarná. avagy munkájukat kicsinyelni, mikor Nyiregyházára készülnek.

Meleg fogadtatást érdemelnek ők. Ön Kossuthra esküszik, én Bánffyra. A fellegvárba vonulók csak a mi hidunkon vonulhatnak vissza. A mi munkánk reálisabb, így kevesebb csalódást tartalmazó.

Ne bántuk egymást, inkább résen legyünk, hogy a bécsi aranyborju meg ne ejtse szegény hazánkat.

Haladók.

Csudálatos időket élünk. A világ rendje megváltozik. Eddig minden politikai párt úgy keletkezett, hogy volt egy eszme, a mely a maga világosságával pártot vonzott magához. S ha volt annyi erő a pártban, hogy a nemzeti közvéleményt magáévé tudta tenni, kormányra emelkedett s intézte az ország többségének nevében az ország dolgát. Most pedig megérnünk adatott, hogy lett egy kormány, a melynek még programja sincs s már is közéje sereglettek a hivek. Nem valószínű, hogy a legszentebb meggyőződés vezette őket. Ezt még legnagyobb ellenségük sem foghatja rájuk. Ez az új haladó párt szomorú története.

Mindenesetre elszomorító, hogy a hatalom birásának ingere ennyire el tud tántorítani egy néhány magyar embert. Nem azt akarja ez jelenteni, hogy a hazafiságot monopolizálni akarnók a magunk jobb meggyőződésének. Csak annyi tény, hogy szembe helyezkedtek a nemzet követeléseivel, támaszul szolgálnak — ez tagadhatatlan — idegen befolyásnak. S a mi leginkább elítélendő, azt a benyomást tesz valóságos idegen — udvari — körökben, hogy nincsen az a lehetetlen, magyartalan, nemzetellenes politika, a melynek hivatkozott Magyarországon, magyar emberek között ne lehessen találni.

Ez különben történeti vörös fonál, a mely végighuzódik hazánk örökkön-örökké gravameres multján. Így volt ez a szabadságharc leveretést követő elnyomatás napjaiban is, akadt mindig magyar ember, a ki olyanra vállalkozott, a mire osztrák ember nem akart vállalkozni. Az akkori adminisztrátorokat megvetette mindenki. Még most is emlékszem, falunkban ujjal mutogatott mindenki egy öreg urra, ifju, öreg került.

A Tisza kormány lemondása után meg volt győződve mindenki, hogy nem akad magyar ember, a ki tárcát vállalna egy imparlamentáris kormányban. Ugy reméltük, megtörik minden alkotmányellenes törekvés a hazafiak ellenállásán. Csak lódtunk. A helyett, hogy megvetés kísérte volna azokat, a kik ilyen kormány alatt tárcát vállalnak, nap-nap után mind jobban megbarátkoztak a kormánnyal azok, a kiknek az érdek több minden hazaszeregetnél. A csábítás minden eszközt megragadta az új kormány s a szer hatott. Ennyi ordót, ennyi címet még nem osztogattak, mióta parlamentáris kormányzat volt. Tán még a millenárius jubileum se hozott ennyi kitüntetést. Évtizedekre kihatóan minden állást betöltöttek; tán még unokáinknak se jut még egy kis gyakornoki állás sem. A Budapesti Közlöny, a mely eddig a világ legüresebb lapja volt, érdekesség és meglepetések tárgyában túl tesz minden szenzációt hajhászó lapon.

Most pedig a szabadelvű párt jobb izlésű tagjai is elfordulván ettől a kormánytól, tized-husadmagával megalakul az ugynevezett haladó párt. Se hal, se ember; egész mivoltát még le nem leplezett, de már nagy dobbal kidicsért programjának miszticizmusa födi. Szombaton születik világra budai burgerek bábáskodása mellett a híres program, a melylyel Fejérváry meghódítani kész ezt a nagy világot. Lesz benne minden: lesz fiastrom a népek, általános választói jog a kormány által kiküldött választási elnökkel, lesz kis

T Á R C A.

Két halott.

Két ember hagyott itt bennünket az utolsó hét alatt. Ennek a két nagy léleknek a halála elég volt, hogy gyászba borítson mindenkit, hogy fájdalom költözzék szívébe két világnak, miken kívül nincs senki. Akit nem tudott meghatni, az a véresszáju vezércikkék egész sorozatának állított poézis, az ujság-irodalom hosszú esztendőin keresztül hangzó zene, amit Bartha Miklós irt, az biztosan azon boldog földi halandók "közül való, akik ki tudták ragadni magukat a hétköznapi prózai élet szürkeségéből s ott találtak poezist, hol Orpheus utódai felajzott hurokba csaptak, hol nagyon sokszor megcsendült a Konti féle operett zene.

Most egyszerre gyászba borult mind a két világ.

Sokáig nem fogunk olvasni olyan vépezsdítő, lelkesítő, igaz magyar szívből fakadt fájdalmas krónikákról emlékező, éles tollal irt sorokat. Sokáig nem fogunk hallani Konti operettet, nagyon sokáig. Soha. Hogy haladoklik az operett műfaj!... és Konti fél-

lábbal sirjában is igyekezett az operának eme elkorcsosult rokonát életben tartani a zeneirodalom számára. Nem birta sokáig. Összeroskadt. — Itt maradtak az ő operettjei... de sajnos, csak a fülünkben és kottagyűjteményekben. Szinpadon kevésszer fogjuk hallani az Eleven ördögöt és cimboráit. Sokáig fog még az operett kinlódni a szinpadokon, de olyan hűséges ápolója, mint Konti volt, nem lesz hosszú időig.

Mikor baráti körben elzongorázta utolsó szerzeményéből, a Fecskék első finálját, alig tudott a pedállal bánni, olyan izgatott volt, egész testében remegett az izgalomtól, a szemé könnyel telt meg és mikor bevágta zongorájába az utolsó akkordot, csak annyit mondott: „Csinálják ezt meg az új muzsikusok!” Hát meg fogják csinálni. Szobbet is, jobbat is. De ez már nem operett lesz, nem Konti operett.

Borongós őszi idő van. Az ég úgy hullatja könnyeit, mintha őt érte volna fájdalom, pedig ő hozzá térnek vissza a mi nagy halottaink Lelkük oda száll fel, azt az ég visszaköveteli, minél nagyobbak, annál nehezebb időkben. Testük pedig itt marad, nekünk, utódainknak, hogy ápolják az emlékezés virágait sirjaikon, hogy leróhassuk a kegyelet szent kötelességeinek — látszatát.

Mert csak a halottnak van lelke. Másnak nincs. Az élőknek nincs lelkük. Vagy ha van is, ezek az emberek boldogtalanok, küzdenek eszményeikért a ridegség ördögeinek ezer irigyei közt és a meleg részvét csak sőhajként száll az elhaltak lelke után.

Kinek volt több ellensége, mint Barthának? kit huztak le annyiszor, amennyiszor csak birtak a kritikusok, mint Kontit. Bizony, bizony akinek sok az irigye, ellensége, sok annak a keserősége, nagy annak a fájdalma is. Kijutott ebből mindkettőnek elég. Barthának nem volt barátja, egy sem volt, de ő nem is akarta, különb is volt azoknál, akik barátai lehettek volna. Most már vannak, halála után kezdik értékelni. Ez is a nagy emberek tragikumuma. Lesz szobra is. Halhatatlan lesz. Hirdette is a fényes talentum örökké dicsteljes ragyogását, a geniális ész rajongó honszeretetét.

Kontinak nem lesz szobra. Csak sirhelye a rákoskereszturi zsidó templom porai közt fog enyészni az istenhez tért. A muzsikája nem klasszikus zene, de érdemei klasszikusak. Hazája nem volt. De most van: egy hat arasznyi hosszú, mély fekete sir. Neki voltak barátai is, csupa bohémek, az éjjeli mulatóhelyek ötletes, könnyűvérű em-

Szőrme Boák

Kohn Ignác

dívatáru üzletében

a legfinomabb kivitelig kaphatók

Városházpalota.

birtok; tán az uraknak is hoz valamit, de annyit senkinek se, mint Bécsnek.

Ki hitte volna január 26. után, hogy október végén ilyen kormányunk lesz, hogy az állandóság jellegét készül fölvenni mérész szárnyalásu program révén. A dualismusnak, a hatvanhetes alapnak, mely állami létünk szempontjából létszükséglet, megássa sirját egy néhány embernek a hatalomhoz való bűnös ragaszkodása.

A függetlenségi 48-as pártnak szeretlen terjeszkedése a nemzet jövője érdekében nem biztató jelensége a politikai viszonyoknak. Elszomorító jele annak, hogy a hatvanhetes alapot szinteg diszkreditálták azok, a kik annak nemzeti szempontból való kiépítésének — a nemzet követeléseivel szemben — frontot csináltak. Ez nem azt jelenti, hogy a dualismus hitelét vesztette, csak annyit, hogy nevével visszaéltek. A dualismus, a hatvanhetes alapnak van egyedül jövője. Nem lehet ekletansabb bizonyítékra hivatkoznunk, mint magára a föliratra, mely a kibontakozás programját foglalja magában. Ez pedig az új párté, Bánffyé. Jelenlegi viszonyaink között más alapon politikát csinálni nem lehet. — Álmodozni lehet. Csak hogy a politika gyakorlati tudomány. Egy adott helyzetet azzal megoldani, hogy oly 48-as programot állítsunk föl, melynek végrehajtása adott viszonyok közt lehetetlen, ábrándnak megjárja, de nem politikai programnak. Nehéz, szerfölött nehéz a megpróbáltatás e nehéz napjainban — azokkal a sérelmekkel szemben, melyekkel nap-nap után illetnek, a föltétlen hidegvért megőrizni. De viszont nem is szabad a pillanat szenvedelméi által magunkat elragadtatni s perenyi impressiókon alapuló politikát csinálni. Nem méltó ahoz a nagy ügryhöz, a melyet szolgálunk. Megfontolva, az igaz ügy győzedelmébe vetett igaz hittel, a törvény fegyverével kell végig küzdenünk ezt a nagy harcot, a mely előbb vagy utóbb — de minden körülmények között a nemzeti eszme diadalát fogja jelenteni.

Sibelka Henrik.

berei, kik majd elparentálják pohárcsengések közt. Sic transit glória mundi.

Mikor elindul a Beöthy bucsuztatója után a halottas kocsí és megszólal egy óriási zenekar, a szemek megtelnek könnyel, felhangzik majd: Mért oly borus... bizony a nyár óta neki csak most derül fel, neki már fényeskedik az örök világosság.

Nyiregyháza, 1905 okt. 25.

Dr. Csongor Gergely.

Afrikai kalandok.

(Egy oroszlanvadász elbeszélése).

— Irta: ifj. Tompos Endre. —

(Folytatás és vége.)

Mikor eszméletlenségemből felocsudtam, odavonszoltam magamat az oázisban csörgedező patakocskához s mohón ittam. A friss hideg víz annyira mennyire felüditett, de az utóbbi napok izgalmainak utóhatásaképpen nagy bágyadtságot éreztem. Gondolkozni kezdtem, hogy mit csináljak én most a végtelen sivatagon élelmiszer s vezető nélkül? Hogy vergődöm innen ki gyalog? Hiszen annyi erőm sincs, mint egy tíz éves gyermeknek! Menekülésem, mint merészen, előre-

A guruló arany.

A Fejérváry kormány addig erőlködött, amíg feltalálni vélte a nemzeti ellenállás megtörésének titkát. És mozgósítás van az egész vonalon. Főispánokat fogdosnak és lelkiismereteket vásárolnak!

Egy szó nyíllal a Hazán keresztül: „Pézz!” Egy röpke szóban mennyi gyönyörűség. Pézz, pézz! jön a pézz! — halalszik a Kárpátoktól az Adriáig és az alacsony érzésű individuum szennyes gondolkodását jól ismerő kormány — hisz ő is ilyen bűnbán fogantatott — pézzel evvel a rettenetes ördöggel fogódkodik, hogy elnyomja a Magyarság megnyilatkozását az osztrák wirtsafttal szemben.

Tudja jól, hogy erre az országra melyet Ausztria évszázadok óta kiszípoloz — ráfér egy kis pézz. A kis existenciák melyeket az állam a maga irtózatossá adóprésével agyonütött — szomjuhozna egy kis segítség után. A kisipar — melyet eddig csak speech-ekkel segítettek — bizony lyukas cipőben jár, a térdig insolventiában járó kereskedő sem fordul el egy kis pézz-magtól, a lateiner osztály elvből nem veti meg a pézzt, a közvélemény irányítóinak pedig a 7-ik nagyhatalomnak csufolt skribblereknek ugyancsak csorog anyáluk, ha aranyborjut látnak!

Igy gondolkozik a jelenlegi kormány és a bécsi nagykereskedőket és nagyiparosokat pumpolja meg, hogy a kipréselt pézzel befogja a Bécsnek már türelhetlenül hangos Magyarország „rebellis” száját.

Es nemsokára meg fog kezdődni a szennyes aranyak hömpölygése erre a kizsebelt, szerencsétlen országra.

És tudjuk, hogy a sansculotte-ok cigány kereket fognak hányni az arany borju előtt, tudjuk, hogy nem egy mellétverő hazafi el fog némulni, ha fülei meghallják a gördülő aranyak muzsikáját, a melyből a „Gotterhalte” melodiái fognak kicsengeni.

Ámde hisszük és valljuk, hogy ebben az országban csekélyke az efajta salakember száma és hogy ez az ország leköpi az aranyakat gördítő szennyes kezét, amely őt kísértésbe akarja hozni.

Most fog eldőlni az évszázadok óta tartó harc és ha ez az ország ellenél a sárga ördögnek, akkor nyert ügye van. Különben pedig megáthatjuk jól megérdemelt sirunkat. Az ördög elégedetten dözsöli kezeit és sátni mosoly kél az ajkán: tervem sikerült!

A corruptió, melyet felülről segitenek

elő, gyámoltalan, erőtlen viaszábbá alacsonyítaná le és balkáni színvonalra süllyesztené ezt az országot.

Anyagi előnyök felkínálásával akarnak maguknak pártot szerezni és amint a hivatalos lapban olvassuk már is megkezdődött a gyengélábon álló lelkiismeretek országos vásárlása.

Fejérváryék úgy gondolkoznak, hogy „business is business.”

A hatalmi érdek az közönséges üzlet. Mindenki egyéni faj sulya és függő adósságai szerint lesz díjazva.

„Vortänzer”-ekből kormányzók lesznek és csödbe zuhanókból főispánok!

Beköszönt végre Magyarországra a rég várt „arany-korszak!”

Ezen a korszakon fog mulni, hogy Magyarország a késő unokákra mint önálló, független állam szálljon, vagy pedig végleg eltűnjék a történelem érdekes szinpadjáról!

Jacobinus.

Nyiregyháza költségvetése.

Igérletünkhöz képest visszatérünk a mult hét végén megkezdett, s e hét elején bevégzett városi költségvetésre.

Rég nem halott hangok emelkedtek a városi közgyűlésen, és ha a jelek nem esálnak a város háztartásában más irányzat fog lépni, és a már elviselhetetlenné vált pótdók, ha nem is csökkenni, de legalább emelkedni nem fognak.

De kilátás van arra is, hogy az egész adminisztráció változni fog, még pedig előnyösen; amennyiben hisszük, hogy a polgármester a közgyűlésen hallott őszinte szavak hatása alatt; a sarkára áll és rendet csinál. És ez esetben megszűnik az a sok intrika is, amit a saját munkatársai folytatnak ellene, maguknak készítve elő a talajt a jövőre.

Nyílt titok, hogy a városházán sokan dolgoznak ellene közvetlen.

Környezetében és Májerszkyvel ugyan azt a komédiát játszik, amit a bold. Bencsesel játszottak. Egyik-másik már tetszeleg is magának a polgármesterének szerepében. Ha ez a más nem is, kárt mentül többet tesznek és ártanak a hol csak

gana az csak! Hány emberrel üzhetett már hasonló csalfa játékot!? Hány karavánt csaltatott már törbe! Most eltűnik. A másik oldalon jelenik meg újra. Szótlanul bámulom. De mintha jóval közelebb volna, mint az előbbi! S éppen egy karavánt mutat nekem! Hány meg hány mértföldnyi távolságra lehet tőlem az a csapat, melynek képét látom! Csak meg akarja hosszabbítani halálkínjaimat. Engem nem csalsz meg szaharai délibáb. Nagyon jól tudom, hogy csak egy lenge szellőcske, mely kissé felkavarja a homokot s aztán eltűnik szemem elől.

De nini, szellő kerekedik, de a karaván még mindig látható! Mi ez? Káprázik a szemem, vagy tényleg valóság amit látok!? Lassu, ingadozó léptekkel indultam elébök s hogy figyelmüket magamra vonjam, elkezdtem lövöldözni. Nem vettek észre. Már kilövöldöztem összes töltényeim, csak egy maradt fegyveremben. Gondolkoztam azon, hogy az utolsó golyót nem-e inkább agyamba bocsássam, mert ha ezt a lövést nem hallják meg s elmennek az oázis mellett a nélkül, hogy észrevennének, fegyver nélkül mit csinálók a sivatagban? Felfalnak a vadállatok. Különben ugy is mindegy, egy tölténnyel semmit sem érek. Vállamhoz emeltem a karabélyt és lőttem. Lélegzetemet visszafogtva

látás nélkül kísérlettem meg, olyan kárhuzatos tennék tűnt fel előttem. Dehát senki sem kerüli el a sorsát! Ha az van megírva rólam a sors könyvében, hogy a sivatagban pusztulok el, hiába menekültem én meg akkor a Samumtól csodálatos módon, most ér utól a vég.

Jobb lett volna a tuaregek fogságában maradnom, nem lettem volna kitéve az éhségnek. Legfeljebb magukkal hurcoltak volna mint rabot s később bizonyára alkalom nyílt volna a menekülésre s nem jutottam volna ilyen borzadalmas helyzetbe.

De végre is valamit csak tennem kell. Az oázis meglehetősen kicsiny volt s én elhátároztam, hogy körüljáróm s hátha hagyományos szerencsém nem hagy el s megpillantok egy közeledő karavánt? Nem bántam volna, ha ismét a rablók kezébe esem, mert borzasztó volt ez az egyedüllét! Elindultam. Legelőször megkerestem lovamat, melynek hullája a közelben hevert s leakasztottam nyergéről a karabélyt s töltényeket vettem magamhoz, mert nem akartam, hogy egy vadállat legyen a koporsóm. Köröskörül mindent az egyforma sárgásszürke homokszivag. Egy fa, egy élő lény nem látható sehoh. De mégis, mintha ott emberek mozognának! Nem azok! A sivatag délibábjá, a Fata mor-

legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen láb-badozóknál influenza után ajánljatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

lehet, különösen ha valakire a foguk fáj. Térészüke miatt erre legközelebb térünk rá.

Nyiregyháza város képviselő testülete pénteken délután tartott közgyűlésén, a képviselőtestület néhány tagja erős megbeszélésben részesítette a város háztartását és a tisztviselői kart.

A zajos gyűlésről közöljük a következő tudósítást:

Nagyobb vita fejlődött ki a Korona szálloda bérlőinek azon kérvénye tárgyalásánál, melyben a kávéház alatti pincének jégveremmé leendő átalakítását kívánták. *Dr. Kállay Rudolf* a tanács javaslatának elvetését szépen megindokolt beszédben javasolta. *Siklósi főmérnök* a tanács javaslatának védelmére szólalt föl. Ennek dacára a képviselő testület azt elvetette.

Az Erzsébet liget ujjaalakítása körüli vitában ismét *dr. Kállay Rudolf* szólott hosszabban a tárgyhöz, hevesen támadta a tanácsot, hogy folytonosan létesít tereket, azokba sok pénzt fektet, de gondozásukat az uristenre bizza, *Balla Jenő* behatóan foglalkozott a kérdéssel és a bizottsághoz való visszautasítását indítványozta, ez elfogadhatott.

A költségvetés tárgyalásánál *Imre János* szólalt fel elsőnek. Leplezetlen kemény kritikát gyakorolt a város tisztviselői karra és gazdálkodásuk fölött, mely már tarthatatlan, s esetelte az általános elégedetlenséget, ennek folyományaként. Névnélküli példákat hozott fel, hogy a tisztviselők közül többen a hivatalos órák alatt sörházba járnak, vagy éppen a városházára valóságos népvándorlást csinálnak a sörös kancsókkal. Jól lehet, hogy már jól vannak fizetve, hivatalos teendőiket oly rosszul végzik mint azelőtt. A polgármester félbeszakította s indulatosan tiltakozott az ellen, hogy a felszólaló nem a tárgyhöz tartozó ügygel foglalkozik. Ő róla mindenki tudja, hogy pontosan jár hivatalába, amennyire hivatalos teendői megengedik. Ő ellenőrzi a hivatalnokokat, több példát tudna felhozni, hogy ahol hanyagságot tapasztalt, ott keményen meg-

dorgálta az illetőket. Rosz néven veszi a felszólalótól (méltán), hogy konkrét esetekben nem fordult hozzá panasszal, ezt közérdekből is megkellett volna tennie.

Imre János folytatva, elmondja, hogy a város közrendészete sincs rendben, különösen a piac rendszete, hogy a piacról élő lakosok érdeke nagyon is ki van szolgáltatva. A gyalogjárók a járdákról leszorítottak. Valóságos vádakkal — ami nem új — lép fel a városi vállalkozók és mester emberek ellen. Azokat lazán, vagy sehogysem ellenőrzik; ha nem szakmában dolgoznak, nagyon hanyagul dolgoznak, ha javításokat eszközölnék, az ujaknál is drágábbra jön. Kiméretlen volt, de ideje volt, hogy ezeket valaki nyilvánosan elmondja, jöllehet, hogy csak kis részletek voltak ezek.

Májerszky Béla polgármester konkrét esetet kér, mert másképp nem intézkedhetik, ilyen esetekben kiméretlen lesz.

Kerész Bertalan főkapitány önérzétesen utasítja vissza az őt illető részben, de hivatalnok társai nevében is *Imre János* támadásait, melyet többet ártott mint használt. Ő a rendelkezésére álló erővel eleget tesz, és jelenti, hogy a piac rendezés ügyében, dacára többszöri elutasításnak szeptember hó 11-én újabb előterjesztést tett illetékes helyen.

Dr. Kállay Rudolf nagy szakavatottsággal szól a költségvetéshez. Elviselhetetlennek tartja már-már a folytonos pótdó emelést anélkül, hogy a tanács részéről valami biztatót látna a jövőre. Minden program és cél nélkül a tanács évről-évre beterjeszti költségvetését, ha több pótdótot kell kivetni, hát azt tanácsolja a képviselőtestületnek. Ebbe a gazdálkodásba pedig előbb-utóbb bele bukik a város, amint bele bukik bármelyik szatócs, a ki számítás és terv nélkül dolgozik. Indítványozza, hogy a képviselőtestület küldjön ki egy bizottságot, a mely bizottság utmutató tervet adjon a tanácsnak a mikénti kibontakozásra e tarthatatlan állapotból. (Általános tetszés és éljenzés.)

Dr. Vadász Leó üdvözli dr. Kállayt bátor fellépéséért. tőle megszokott szakértelemmel szól a költségvetéshez; szerinte helyes gazdálkodással, egész kis pótdóval lehetne a város háztartását vezetni; a szükséglet azért nagy, mivel a város nagy vagyona csak 2% ot jövedelmez; a kiadások pedig megfontolatlanul történnek, Bizottságot hiába küldene ki a képviselő testület, mert annak esetleges programja úgy is légmentesen elzárva maradna az asztal fiókban évekig.

Kovács Elek szerint a bizottság kiküldésével nem fognak ezélt érni, ezzel nem fogunk a bajból kimászni, Ő szerinte a tanácsnak kell a kibontakozásra tervet adni, mert privát emberek arra nem vállalkozhatnak, a képviselő testület tagjai csak az ellenőrzésre vannak hivatva.

Dr. Kállay Rudolf: *Kovács Elek* a legkényelmesebb módját választotta a dolognak, mivel eddig is így volt, nem lehetett rajta segíteni, hát hagyjuk a dologot, az a legkényelmesebb is, de Ő nem azért van itt, hogy hallgasson s aztán mint aki jól végezte a dolgát haza menjen. Nem kívánja, hogy azonnal változtassunk állapotunkon, hanem a jövőben, mivel pedig a tanács nem ad direktívát, kell a bizottság: ha majd a bizottság sem tud mást mint a tanács, ám marad minden a régiben, de meg kell kísérteni ilyen módon a kibontakozást.

Dr. Kovács Elek: Örül, hogy dr. Kállay annyi fiatalos hévvel és lelkesedéssel karolja fel a város ügyeit, de indítványától végeredményében nem sokat vár.

Balla Jenő. Mivel más nem szólal fel a tanácsból, saját védelmére ő szólal fel: Üdvözli dr. Kállayt kezdeményezéseért, fél azonbnn, hogy esalódni fog, mert nem a rendszerben van a hiba, de a viszonyokban, Szerinte nem a tanács a hibás, hanem a képviselőtestület, miért fogadja el az előterjesztéseket, ismétli, hogy nem a rendszerben, de a viszonyokban van a hiba; ő mint a tanács tagja örömmel veszi a bizottság kiküldését.

figyeltem. Szivem hangosan dobogott. Mi volt az!? Puska lövés! Válasz az enyéme. Észrevettek! Meg vagyok mentve!!

Rövid félóra alatt összetalálkoztunk. Hatalmas karaván volt. Vagy harmincz főből állott, európaiak s bennszülöttek vegyesen, de mindannyian jól felfegyverkezve.

Egy pár angol lordnak a kíséretét képezték, kik szintén vadászni jöttek ide. Valahogyan megértettem magam velök, elmondtam nekik mindent, ami velem s gazdammal történt. Érdekelte őket nagyon. Elbeszélésem végén kijelentették, hogy ők üldözni akarják a tuaregeket. Nyilván tetszett nekik a dolog, mely az ujdonság ingerével hatott rájuk. Vezetőjük tudta, hogy merre szokott tanyáznai Dehli bej. Sebes vágatva indultunk s így haladtunk egész nap. Éjjeli tanyánk egy pálmaliget volt, honnan már kora hajnalban folytattuk utunkat. Délfelé hosszas szakadatlan vágatás után egy másik pálmaliget tünt fel előttünk. Vezetőnk megállította a csapatot s kijelentette, hogy célnál vagyunk. Távcsővel kivehettük, hogy az oázis előtt egy lovas tuareg áll mozdulatlanul, mint egy bronz szobor. Mikor bennünket észrevett, eltűnt. Nyilván az oázisba ment. Készültünk az ütközetre. Kis idő múlva 50—60 főnyi lovas csapat rohant elő s velünk szemben állott

csatarendben, a tuaregek harcmodora szerint, homoru fétkört alkotva. Mi négyszöget formálva vártuk a támadást, mely most is a szokásos módon folyt le.

Vágatva rohantak ránk éktelen ordítás közben s már messziről kezdték a lövöldözést, amely nekünk semmit sem ártott, mert puskáik nem hordták ily nagy távolságra. Bevártuk őket vagy kétszáz lépésnyire s akkor sortüzet adtunk. A hatás óriási volt. Egy páran leestek a nyeregből, a többiek pedig, mint a szél által szétszért polyva, rohantak vissza. Mi erre lóra pattantunk, hogy esetleges menekülésükben őket meggátoljuk, de erre nem volt semmi szükség, mert ismét sorakoztak. Azért voltunk ilyen elővigyázatosak, mert sejtettük, hogy a foglyokat az oázisban hagyták, hogy ne akadályozzák őket a harcban s ha hátrálásra kerülne a sor, őket minden bizonynyal magukkal hurcolták volna.

A második rohamot is visszavertük s ekkor egy szegény bennszülött hajcsárunk halálos sebet kapott. Két embert mellette hagytunk s most már mi támadtunk. A tuaregek erre úgy látszik nem számítottak, mert hátat fordítva rá sem néztek az oázisra, hanem eszeveszettül menekültek előlünk. Mi egy darabig öldöztük őket, de belátva azt,

hogy üldözésünk, mivel a tuaregeknek sokkal jobb lovaik voltak, hiábavaló, az oázisba siettünk. A foglyok tényleg ott voltak. Öszszekötözve heverték a fűben, egyetlen ór sem vigyázott rájuk. Leirhatatlan volt az örömük, mikor megpillantottak minket. Gazdám először az angolokkal ismerkedett meg s megköszönte nekik, hogy megmentésükre siettek, aztán a nyakamba borult s elzékenyülve hálálkodott önfeláldozó magatartásomért. Elbeszélte, hogy mi történt velük azóta, mióta én elmenekültem. A Szamumot ők is szerencsésen állották ki s néhányan látták is menekülésemet. Néhányan követni akarták példámat, de Ali Shehid, a vezető kijelentette, hogy a Samum elől menekülni lehetetlen s az ilyen örületes életkockáztatás semmit sem ér. Ezekre a szavakra odahajolt a derék vezető s melegen megrázva kezemet, a fejét csóválta: „En nem mertem volna megkísérteni!“ — „Hát bizony — vallattam be — ha ismertem volna a Samumot, nem tudom, nem-e maradtam volna én is a többiekkel, a homokban fekvé“.

Gazdám folytatta elbeszélését. Mikor elmúlt a vihar, s a rablók észrevették, hogy én elmenekültem, a helyett, hogy keresésemre indultak volna, mosolyogtak. Egész biztosak voltak benne, hogy én már rég

Gyászkelmekben
állandó nagy raktár.

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2-ik szám.

Óriási választék a legújabb hazai és angol szövetekből,

női- és férfi-ruhákra.

Blous és pongyola kelmék remek kivitelben.

Gyászkelmekben
állandó nagy raktár.

Dr. Bodnár István nem osztja sem Kovács Elek, sem Balla passimizusát, jól lehet ő sem vár nagy dolgokat a kiküldendő bizottságtól, de mégis hiszi, hogy eredményeket fog felmutathatni. Rámutat arra, hogy a converset alkalmas időben keresztül kell vinni, pártolja a bizottság kiküldését.

Balla Jenő újból felszólal, ismét a képviselőket okozza, (igaza van részben, hisz a képviselő nagy része alacsony intelligenciájú „dobzse Lászlókból“ áll, de ép ezeket szokta a tanács dédelgetni) de elfogadja az indítványt.

Májerszky Béla polgármester szintén helyesli a bizottság kiküldését, de kéri a közgyűlést, hogy olyan embereket propogáljanak, kik nemcsak elfogadják a kiküldést, de dolgozni is fognak. Megválasztottak: dr. Kállay Rudolf, dr. Vadász Leó, dr. Bodnár István, dr. Bodnár István, dr. Prok Gyula, Kovács Győző, Imre János, Paulusz Márton, Petrovics Gyula, dr. Meskó László, Lipták Dániel, Dr. Rosenberg Emil, Farzó Mihály, Májerszky Béla.

A városi gazdálkodásnál Dr. Vadász foglalkozott behatóan az ügyekkel, sikerült is neki több tételt törölni, a kiadásnál és a bevételnél nagyobb összeggel javítani. A gazdasági tanácsost szorongatta eredményei.

Neki és nem a gazdasági tanácsosnak köszönhető, hogy a pótdó néhány százalékkal kisebb lesz az előirányzatnál.

A városi épületek rovatánál kimutatta, hogy az öszbevételek több mint 50%-a a költségre megy fel.

L. Kovács András szólott a földbérleteknél röviden.

Balla Jenő szintén nem találta megfelelően beillesztve a város mesterembereinek szükségletét.

Siklósi főmérnök védte elég szerencsésen az őt illető részét a költségvetésnek.

Sándor Mór a jéggyár tételénél szólalt fel. Elmondja, hogy egy ízben ő támadta a jéggyárat felszerelő gépgyárat,

és mivel az előre haladott időre való tekintetből, bizonyítékait, most elő terjeszteni nem akarja, de hogy ne úgy tűnjék fel, mint aki vádaskodik, de nem bizonyít, bejelenti, hogy bizonyítékait a polgármesternek fogja bemutatni.

(Ajánljuk Nyiregyháza város tanácsának, hogy olvassa el Baranyai Sándornak a fővárosi közgyűlésben tett interpellációját a Nicholson gyárt illetőleg: Szerk.)

A költségvetést gyorsan darálták le. Az iskolák tételeinél Porubszky és Geduly szólaltak fel a tanítók érdekében, sikerült is nekik kívánságukat keresztül vinni. Csak egy 50 koronás tételnél viaskodott sokáig Balla Jenő Porubszky és Gedulyval, erősen védve elvi álláspontját.

Schlichter Gyula szólalt fel eredménynyel a kereskedelmi iskola tételénél. Elmondta, hogy a keresk. és iparkamara az eddig nyújtott segélyt ez iskolától megvonta, mivel ez a város kötelessége, kéri a 400 korona segélyt 800-ra felemleni. Májerszky ajánlására elfogadták.

Dr. Saáry kért műszerekre pénzt, néhány szóban elodázták.

Dr. Kállay Rudolf kérde, hogy mi fog történni a vasuti utca két oldalán üresen álló telkekkel? Hisz csak nem hagyhatni ezeket szemet lerakódó helynek (az illemhelyeket mikor hozzák rendbe és ajtókat mikor csinálnak rá? a 9019 korona anyagból telnek. Szerk.)

Sándor Mór a közegetvám tételénél szól hosszasan. Nem fogadja el a költségvetésnek a közegetvámot illető részét, mivel ez nem reális. És pedig azért, mert nem csak az engedélyezési okiratban felsorolt célokra használják fel a bevételt, de meg azért sem, mivel nem mutatja ki a főszámvevő, mennyi volt a bevétel a behozatalból és mennyi kiviteli vámból, valószínűleg azért, hogy az érdekeltek ne tájékozódhassanak. De nem reális a költségvetésnek ezen része azért sem, mert az engedélyezési idő lejárván, ha ezt a miniszter meg nem újítja, miből fogják ezt pótolni?

Nem egész egy év telt el az elmondottak óta. Jól éreztem magamat a grófnál is, de a szívem vágyott vissza Afrikába. A rejtelmes sivatag veszélyeivel, Szamumjával olyannyira vonzott, hogy nem bírtam ellentállni. Visszamentem. Gazdámtól igen érzékeny bucsut véve hajóra szálltam s hevesen dobogott fel szívem, amikor ismét megpillantottam Afrika partjait. Azóta itt élek. Már egészen jó hírnévnek örvendek, mint oroszán vadász s mikor az idegenek (különösen angolok) hozzám fordulnak, oly jól esik visszaemlékezni azokra az időkre, mikor még remegve emeltem fel a fegyvert, ha a puszták királya előttem rázta meg bozontos sörényét. De amint hallom a Szaharát lakhatóvá akarják tenni. Könnyű szökik a szemembe, ha arra gondolok, hogy akkor vége lesz a szabad sivatagnak fenséges szép, rejtelmes homokpusztáival, elhallgat a Samum s oroszán böge és nem mesélnek a rabló tuaregekről az oázisok susogó palmafái. S ha majd ekéssel szántanak a homoktengeren s végigszáguld a végtelen Szaharán a civilizáció egyik legnagyobb vívmánya a füstölő ércparipa, vége szakad akkor a regényességnek s elfoglalja helyét a világ üzleti zájával a sivár próza.

Elmondja, hogy a város hova-tovább alapjában támadja meg az ipar és kereskedelmet, ami szűk látkörre vall, mert ez által adó alanyát támadja meg.

Másutt concessiókat adnak a helyi kereskedelemnek és iparnak, itt megölik.

Nyiregyháza rovásán emelkedik a vidék, ott nem terhelik a kereskedelmet különleges terhekkkel, tehát versenykésebbek a kereskedők. Nyiregyháza körül bátyázza magát, aki benn van, azt nem eresztik ki, aki kint, azt nem eresztik be.

Az egész országban nincs ilyen természetű teher a kereskedőkön.

A részletekre áttérve kimutatja, hogy 10000 koronát is meghaladja, a mit meg nem engedett módon számolnak el a közegetvám terhére.

Különösen támadja, hogy a város 6%-ot fizet, az ez alaphoz kölcsön vett pénz után, kérde, hogy olyan állapotban van-e a város, hogy ilyen magas kamatot kénytelen fizetni kölcsönei után?

Elmondja, hogy a magy. áll. vasut valóságos uzsoráskodást űz a várossal, mert a bevétel 10%-át tartja meg magának jutalékként, holott a privát intézetek egy pár ezrelékkel elégednek meg hasonló szolgálatoknál.

Kéri a költségvetés ezen részének elvetését.

Májerszky polgármester válaszolja, hogy az ügy most van elintézés alatt a miniszteriumban, addig nem változtathatni rajta, míg el nem döntenek, hogy meyhosszabbítja-e, avagy nem a miniszter a tarifát. Ő mindig szívesen mozdítja elő a kereskedelmet és ipart.

És a város előmozdította azt most is, p. o. a vásárosnaményi vasutnál és a most létesülő dombrádi vasutnál. Kéri e tételek változatlan elfogadását.

Dr. Vadász Leó szerint Sándor Mórnak nincs igaza, mert azért építették ki a vasut utat és egyéb utat, hogy azt a vám tételéből fizessék; és ha nem lett volna az utat, hogy azt a kereskedők és iparosok és idegenek kifizetik, nem építették volna ki. Mi szép utakat létesítettünk — (Sándor M. a mi pénzünkért?) és az sokba került. Nem áll az, hogy az itteni kereskedőknek rosszul menne, ellenkezőleg, mind boldogul és gyarapodik, az iparosoknak is jól megy dolgok, (Sándor Mór: „Csak az orvosoknak megy rosszul“) és hiába ecsetelte fekete színben a dolgokat Sándor Mór.

Sándor Mór elismeri, hogy a polgármester mindég jó szívvel van a kereskedők és iparosok iránt, de nem mondja ezt pl. a főszámvevőről, ki őt biztatta, hogy a kiviteli vám elengedését kérelmezze, mert az jogos és méltányos, de a kérvény elutasításához nagyon is hozzájárult, ami az új vasutakat illeti, általános kereskedelmi szempontból, azok, eltekintve a személyforgalomtól, nem sokat lendítenek a helyi kereskedelmen, mert minden állomáson kereskedők telepsznek meg és a forgalom csak átmeneti. Dr. Vadásznak válaszolva: kéri, hogy azt, hogy a helybeli kereskedőknek és iparosoknak jól megy dolguk, ne neki mondja el, hanem azok-

hulla vagyok s csontjaim fölött vagy a sakálók marakodnak, vagy már eltemetett a homok.

Aztán ismét a nyereghez kötötték őket s utnak indultak. Estére ebbe az oázisba értek s itt megtelepedtek. Löktek nekik egy pár darab félig sült husdarabot, a mivel éhségüket csillapították s nyugvóra tértek. bizony egyikőjüket sem kellett ringatni. Reggel haditanácsot tartottak a tuaregek, hogy mit csináljanak a foglyokkal s elhatározták, hogy itt hagyják őket az oázisban összekötözve. Ha valamelyik karaván rájuk akad, jó, ha felfalják őket a vadállatok, még jobb.

S ha mi csak egy félórával késünk, már nem találtuk volna a tuaregeket. De éppen idejében érkezünk meg. Ok ugyan remélték győzelmünket, de aggódtak értünk, mert milyen sors várt volna rájuk, ha minket visszavernek? Hála Istennek a küzdelem rájuk nézve szerencsésen dőlt el s most már semmi sem tartott vissza minket, hogy ne örüljünk a viszontlátás örömeinek. Három napi ut és Algirba értünk, onnan pedig, miután gazdám Ali Shezidet s kíséretének többi tagját is, hü magaviseletéért gazdagon megjutalmazta, hajóra szállva, csakhamar hazavertünk. Én továbbra is a gróf szolgálatában maradtam.

NAGY VÁLASZTÉK a legújabb ruhadiszek, csipkék, aplicatiokban, férfi és női **fehérművekben.**

GOLDSTEIN J. SÁNDOR női-, férfi-divat és rövidáru üzletében

PAZONYI-UTCA 4. sz.

nak a kereskedőknek és iparosoknak, kiknél házi-orvos, majd meghallja a feleletet. A tételt elfogadták. **Mórc.**

A rabsegélyző egyletekről.

— Irta: **Megyery Géza** kir. curiai bíró —

Az utolsó két évtized társadalmi mozgalmi között nem áll utolsó helyen az a törekvés, mely rabsegélyző egyletek alakításával igyekszik közremunkálni azt a célt, hogy a büntető igazságszolgáltatás által sújtott egyének sokszor a körülmények kényszerítő nyomása következtében ne dobassanak ismét vissza a bűn ösvényére, hanem hasznos tagokul adassanak vissza a társadalomnak s ha a büntetés kiállása által megjavultaknak látszanak, a javulás útján továbbra is megtartassanak.

Hogy mennyire áthatotta e kérdés fontosságának érzete az egész magyar társadalmat, elég ha arra utalok, hogy míg 1886-ban csak 3 rabsegélyző egylet állt fent és működött, ma már a rabsegélyző egyletek száma meghaladja a 20-at s nincsen olyan számba vehető nagyobb város, ahol rabsegélyző egylettel ne találkoznánk.

És ha figyelembe vesszük, hogy a büntető igazságszolgáltatás bár akaratlanul a valódi bűnösök mellett azoknak elhagyatott és szükségét szenvedő családtagjaiban ártatlanokat is sújt, ha tekintetbe vesszük, hogy a letartóztatási intézetekből kiszabadultak viselkedését figyelemmel kíséreni, irányukban a velünk született és sokszor indokolatlan idegenkedést és bizalmatlanságot érdemükhöz képest elenyésztetni, a jó magaviseletű vagyontalánokat becsületes keresetmódhoz juttatni, őket közvetlenül, avagy közvetve segélyezni, szóval odahatni, hogy a bűncselekmények elkövetésére hajlamosított egyének nevelés, segélyezés, gyógyítás, munkaszerzés, menedékhely nyújtás és sokszor egy jó szó árán e térről elvonassanak, nem csupán szorosan vett emberbaráti kötelesség, hanem azon egyedüli preventív mód is, melylyel a börtönök lakóinak száma leginkább apasztható: teljes nagyságában előttünk áll ama törekvésnek nemes volta, mely a rabsegélyzés céltudatos eszközéséhez fűződik s aminek intézményes megvalósítása elsősorban is társadalmi érdek.

Jól tudom, hogy ma az olcsó sikerek korát éljük. Idegesen élünk, rohamosan haladunk s nincs időnk, hogy utközben csak egy percre is megállva a dolgok mélyére tekintsünk.

S minthogy ez valósággal kórtünet ma már, éppen azért, mert a rabsegélyezéshez nem fűződik külső, pillanatnyi siker és mert munkája nehéz s lankadatlan kitaratást és ügyszeretetet igénylő, de áldásos, mint a májusi eső, amelynek titkos munkáját nem látjuk, csak gyümölcseit élvezzük: azt is nagyon jól tudom, hogy a rabsegélyzés egyike a közjótékonyosság legnépszerűtlenebb neimeinek.

Mintha hallanám a megjegyzést, hogy a rabok számára palotákat építünk, míg a becsületes szegény ember kunyhóban nyomorog.

Ne feledjék azonban azok, akik így gondolkoznak, hogy az egyéni szabadság drágább kincs, mint a legfényesebb palota és hogy a rabsegélyzésnek tevékenységének összességét és végeredményét tekintve, éppen az a célja, hogy a társadalomnak ne legyen szüksége azokra a fényes palotákra.

És mert ez első sorban társadalmi érdek és mert a büntető rendszerünk eme fogyatékoságát pótolni hivatott patronage általában sokkal több rugékonyságot, ügyszeretet és az emberi nyomoruság iránt sokkal fogékonyabb szívet igényel és a tevékenységi köre is sokkal nagyobb, semhogy annak működése egy szűk hivatali szobába volna szorítható, a rabsegélyzési akciónak társadalmi térről kell kiindulnia s ugyanott mozognia is, anélkül azonban, hogy az a társadalom nagyobb megterhelésével járna és anélkül, hogy tagjaitól nagyobb anyagi áldozatot kívánna, mint amennyire azok éppen képesek. — Csekély 2—3 korona mindössze az, amit tagjaitól évente kíván s inkább arra törekszik, hogy a rabsegélyzési akciónak minél szélesebb

rétegek legyenek megnyerhetők. És hogy mily nemes az a cél, amelynek eléréséhez a társadalom fillérjeit nyújtja, legyen szabad e helyütt csupán két megtörtént esetre hivatkoznom.

Épp a napokban történt, hogy a csendőrség egy nyomorult asszonyt szállított be a törvényszék fogházába. Az asszony néhány nap múlva egy egészséges gyermeknek adott életet s minthogy a fogház újszülöttekre nincs berendezve s minthogy már az a legutolsó ruhadarab is elfogyott, amit a volt fogház-orvos az e célra egy pár nemeslelkű urnától összekért pénzen beszerzett, ennek a nyomorult asszonynak még csak egy darab rongy se állott a rendelkezésére, hogy azzal újszülött gyermekét betakargathassa.

Nyomoruságán a kir. törvényszéki orvos segített.

A másik eset a múlt évi esküdtszéki ülészak alkalmával történt meg. Az esküdtbíróság egy embert, aki nejét megölte s akinek 4 élő tiz éven alóli gyermeke volt, 8 évi fegyházra ítélte. — Rá pár hónapra az egyik esküdttel találkoztam, aki, szó esvén az előbbi ítélekről, így szólt: „Hát uram, hogy mi azt az embert bűnösnek mondtuk ki s azért a törvény 8 évi fegyházra ítélte, azt értem. De mi lesz most azzal a 4 gyermekkel?”

Igen, mi lesz azzal a 4 gyermekkel? Ki segítsen rajtuk? Ez a kérdések kérdése! Az állam, az nem segít. Büntető rendszerünk nincs erre berendezve. Ki hát? A társadalom!

Éppen azért annak kiemelése mellett, hogy ha Szabolcsvármegye területére egy rabsegélyző egyesület felállítása sikerrel járna és az alakulási viszonyok ismerete és a kitűzött cél elérésére célba vett eszközök nem hagynának fent kétséget annak életképessége felől, hitem szerint az államhatalom sem zárkóznék el bizonyos mérvű anyagi támogatástól, azzal a kéréssel fordulok Szabolcsvármegye és Nyiregyháza város társadalmához, hogy Szabolcsvármegye területére egy rabsegélyző egylet megalakítása és további részletek megbeszélése végett folyó évi november hó 4-én d. e. 10 órakor a nyiregyházi kir. törvényszék főtárgyalási termében (földszint 35. szám) minél számosabban összegyűlni és a netalán megalakuló egyletet törekvésében, erkölcei és anyagi támogatásukban részesíteni szíveskedjenek.

A nyiregyháza-vásárosnaményi h. é. vasut létesítésének viszonytagságos története.

— A „Szabolcs” számára írta: **Vidovich Menyhért** —

Az előmunkálati engedélyt 1898. évi március hó 28-áról kelt kereskedelemügyi miniszteri leirattal kaptam meg, — az építés 1904 év április 6-án kezdődött meg és ugyan ezen év december 12-én történt az ünnepélyes megnyitás. — Az előmunkálati engedély kiadásának napjától számítva tehát, 6 év, 8 hó és 12 nap leteltével, a vasut a forgalomnak átadott.

Még szaktekintélyek állítása szerint is, hogy egy h. é. vasut finánciálter teljesen kiforrja magát, arra minimum és a legkedvezőbb constellációk mellett 5—6 év okvetlen szükséges; aki pedig ismeri a vasut történetét, az a világon minden szépet és jót mondhat róla ha akar, csak azt az egyet nem mondhatja, hogy a constellációja kedvező volt.

Nem volt szándékom a vasut létesítésének történetével foglalkozni, azonban jártamban keltemben hallott sok mende-monda, mégis rákényszerített, hogy azt főmozzanataiban híven megírva, a nagy közönség előtt feltárjam.

Mindenek előtt meg kell jegyezmem, hogy az előmunkálati engedély kérése előtt tisztában voltam, illetve meggyőződtem arról, hogy a vármegye intéző körei nemcsak óhajták a vasutat, de feltétlenül megyei érdeknek ismerik el. — Az érdekeltséget egyelőre megkérdezni feleslegesnek tartottam, mert hiszen köztudomásu, hogy vasutat minden érdekeltség óhajt!

Azt is meg kell jegyezmem, hogy minnelőtte munkámhoz fogtam, tudatával birtam a leküzdendő óriási nehézségeknek, tu-

datával birtam, hogy akkor mikor művem majd a megvalósulás stádiumába lép, előre nem látható, alattomban bujkáló akadályokat fog kellenem legyőzni . . . És nem csalódtam, ugy volt.

De vessük mindenenkre a feledés fátyolát. Azt az egyet azonban meg kell jegyezmem, hogy legyenek az illetők meggyőződve, hogy a vasut érdekében, mint annak ellenére tett minden lépéseket ismerem.

Végre még csak azt kell előre bocsátanom, hogy a vasut létesítése nem mindennapi feladatának végmegoldása, a szószeres értelmébe a nyakamba szakadt.

De mégis: igazságtalan volnék, ha gróf Majláth József állandó éber tevékenységéről megfeledkeznék; — de erről csakis sejtésem lehetnek, mert hiszen a gróf sokkal finomabb érzésű, semhogy a vasut érdekében tett lépéseivel kérkedett volna.

Most már azonban térjünk a dologra: Sokáig tételődtem, hogy a vasut létesítésének történetét részletesen, vagy pedig csak főmozzanataiban írjam meg, — végre utóbbira határoztam el magam. Jobb ez így!

Leírom tehát a vasut főmozzanatainak történetét:

I. Községek, vármegye, Nyiregyháza hozzájárulása, — kormányhatósági elutasítás.

II. A vármegye ugy értelmezi az I. alatti elutasításokat, hogy a vasut létesítését a kereskedelemügyi miniszter nem akarja, anyagi támogatását szintén megvonja.

III. Törzsrészvény hiány miatti vajadás és a motoros láz.

IV. A törzsrészvény hiány fentáll, tervező magánmérnökkel megegyezésem.

V. Miniszteri döntés.

I.

A törzsrészvény gyűjtést 1898. év július hó végén kezdettem meg, minden község képviselőtestületi gyűlésen személyesen résztvettem, és a vasut közgazdasági fontosságát részletesen kifejtettem. — Öszintén mondhatom, hogy az érdekelt községekben — a birtokosság tevékeuy közbenjárása folytán — váratlan meglepő eredményt értem el. 14 község mintegy 340000 korona értékű törzsrészvényt szavazott meg.

A vármegye ugyanez év szeptember havában, csaknem egyhangulag 200000 koronát szavazott meg, megfelelő törzsrészvény átszolgáltatása ellenében.

Végre Nyiregyháza városa, bár erős harc után, és bizony nem a várható anyagi előnyökkel öszhangban, 1898. év, gondolom október havában, 40000 koronát szavazott meg a vasut céljaira, természetesen szintén megfelelő számú törzsrészvény ellenében.

Tehát községek, vármegye és Nyiregyháza, összesen 580000 korona értékben szavazott meg törzsrészvényt.

Mármost ha figyelembe vesszük, hogy a vasut törzsrészvényei mintegy 1200000 koronára teveztettek (mert hiszen költségvetés még nem lehetett) és ez összegnek csak az első actió után majdnem 50%-a fedezve lett, pedig az állami, dohánykincstár, és magánosok jegyzése, — illetve hozzájárulása — még hátra volt, méltán mondhatjuk, hogy az eredmény fényesen ütött ki.

Hát ez bizony szépen volt előkészítve!

A vármegye törvényhatósága, ugy a községek mint Nyiregyháza hozzájárulását jóváhagyta és saját határozatával együtt — úgy 1899. év február hava körül — kormányhatósági megerősítés végett, az illetékes miniszteriumhoz felterjesztette.

Persze a felterjesztésekről tudomásal birtam és mikor annak zöma már az illetékes miniszteriumban volt, magam is felmentem az ügyet szorgalmazni. — Az akkori kereskedelemügyi miniszter a lehető legjobbat ígerte! (Első nagy obstructió javában dühöngött).

Nagyon természetes, hogy a lehető legjobb hangulatban jöttem haza . . .

Ember tervez, obstructió végez!

A miniszter megbukott . . . A községi, nyiregyházi és megyei hozzájárulások mind fel voltak terjesztve.

Az új kereskedelemügyi miniszter első doiga volt, midőn a tisztelt Háznak bemutatkozott, hogy a h. é. vasutak körül felmerült visszaéléseket a lehető legszigorubbant ostromozta és végre kijelentette, hogy az utadó

alapot vasutak segélyezésére, jövőben megterhelni nem engedi! (A vármegye által felajánlott 200,000 korona mint köztudomásu, az utadó alap terhére szavaztatott meg.)

Elgondolható hogy minden befolyást érvényesíttem, hogy a miniszternek a vasut hátrányára tett nyilatkozatát kedvezőbbre hangoltassam, de beláttam hogy hiába minden erőlködésem, mert egy miniszter — hogy közvetlen bemutatkozása után vallott programját — a vasut kedvéért megváltoztassa, egyszerűen képtelenségnek tartottam.

Tehát szervusz vasut! És ugy is volt: Mert első sorban is a vármegye hozzájárulása lett a lehető leghatározottabb módon elutasítva, azután jöttek sorba a községi hozzájárulások vagy egészszeni elejtése, vagy felére redukálása . . .

Nahát mondja meg akárki, hogy az első ily órási és feltétlenül legyőzhetetlennek mutatkozó akadály után, száz ember közül kilencvenkilenc nem dobta volna e az egész vasut ügyet s sutba?

II.

A vármegye már régebben foglalkozott azzal a tervvel, hogy összes kiépitetlen törvényhatósági utait kiépití, mely célra egy nagyobb összeget szándékozott felvenni hosszabb lejáratu törlesztésre. — Az elutasító leirat leérkezte után a vármegye régi tervének megvalósításához a legkomolyabban hozzáfogott, miről természetesen tudomással bírtam. — Könnyű volt kimutatnom, hogy a nyiregyháza—nyirbaktai törvényhatósági ut elhagyása és helyette a vasut létesítése, a vármegyének mintegy 200000 korona megtakarítást jelent! Álláspontomat a vármegye közönsége magáévá tette, a vasutra felajánlott 200000 koronát tehát — kellő indokolás mellett — az utak építésére szolgáló nagy kölcsön keretébe beillesztette.

Most következett aztán a vármegye és a miniszter közt a fel- és leírás . . . Aki jártas az eféle dologban, tudni fogja, hogy egy ilyen le- és felírás éppen egy évig tart! Már pedig tudtommal három le- és három felírás történt az utak és kapcsolatosan a vasut kiépítése ügyében. — Hogy én ez idő alatt mennyit lötöttem, futottam, kértem, informáltam és veszekedtem, arról jobb hallgatni.

Daczára minden erőlködésemmek, a vasut sorsa mégis igen válságos helyzetbe jutott, ugyanis: a huza vonának az ügy kiélesztése mellett, az lett az eredménye, hogy a vármegye közönsége, abban a hiedelemben, hogy a miniszter a vasut létesítését nem akarja, a már több ízben megszavazott 200.000 korona hozzájárulást törvényhatósági határozattal megtagadta.

Ez már a második kritikus mozzanat! Azt hiszem száz közül kilencvenkilenc ismét a sutba dobta volna az egész vasutügyet . . . Én mást tettem: Leültem, megírtam felebbezésemet, egy nap és egy éjjel nyaktörő utakon, pokoli sötétben bejártam a vonalat és aláírtam a felebbezést vagy 180 érdekelttel.

(Folyt. köv.)

Színház.

Már több mint egy hónapja, hogy a saison megkezdésére a kordék bevonultak. A fővárosi lapokból tudjuk ezt, ha máshonét nem is. A vigszínház a legpirosabb színű, ott már csiptek egy francia őrangyal, a király színházából is kivilágít egy operett izü operett, valami bolygó tűz; a többi pesti színház még nem nagyon lármázik, cassadarábot János vitéz módra, még egyik sem csipett; ritka is az mint a fehér holló (a hasonlat is elég ritka).

Itt-ott a vidék, a kis vidék is bebetolakszik a „színház, művészet, zene“ rovatba s rikitgatnak a primadonnák nem ismert és ismerni sejtett neveivel; a régi gárdából is ott van egy, kettő, három . . . persze ezek már nem adják meg magukat. — De mint Pekár szokta mondani: „Nézzünk el“ Szegegre, mit csinál Makó? (a ti Makótok) hát ünnepelni készül. Lesz klasszikus est. Sakespearí darab fog menni! Ami Troilus és Cressidánkából emlékezetes maradt! Fenyéri Mórunk lesz a Sylock! De nem emlegetik, hogy eme 30 éves jubileuma után mit fog csinálni. Hát Debrecen? Az isteni Zsül, — mint én

ezt Prielle Cornélia után mondom — mit csinál? Piros színlapokat nyomtat, ezek pedig vigszínházi műsorról vett darabokat jelennek, persze, hogy megtelik az aréna . . . jó nagyrészt hölgyekkel. Debrecen hívatják Rómának, de a leányokat apácáknak nem. Hennequin és Biellvaú féle darabok vezetnek: „Az erény utjai“, majd a „Csók pirulák“ következik, bár ezt jó volna csak fehér színlapra nyomtatni, a kostonériák kedvéért, ez ugyanis magától pirul.

Amennyiben Kállóban és Oroson nincs színház, „jöhetünk“ Nyiregyháza. A tudományos *Urania* színház játszott három estén (okt. 21., 22., 23-án). Az első este arról a párisi asszonyról olvastak fel s mutogattak képet, akit ismerni nem lehet, akiről ha azt mondjuk, hogy csak jók, kevésbé ismerjük, ha azt mondjuk, hogy csak rosszak, még kevésbbé. Akik mind párisiak ezer és ezer darab számra, de egyik sem olyan mint a másik. Annyira elsüllyedt a cosmopolitaságban. A párisi asszony forró vére a legforróbb tárgy az egész világon. Forró az reggel öt óratól másnak reggel négyig. Degenerált, keresztezett faj. Kedves, szellemes, gyöngye, élvágyó, fényűző, kislábu egytől-egyig. — Páris maga pedig: egy elsorangu orfeum, szigoru családi műserral, az előadás és a pezsgő szakadatlan benne; a férfiak ezrei pedig kölcsönösen szarvasmarhák, balekek; az idegenek pedig csak balekek. Egyébként pedig ott terem a párisi divat. Néha kezdődik a hatodik emelet padlásszobájában, folytatódik a boulevardok, a Bois és a Champs-Elyse automobiljain, néha keresztül vág a színházak pódiumain és végződik a lebujok absintjánál. Sokat elbir az a csipőnélküli termet és a rettenetes kis cipő. A testet felteszem a lutrira, jól van, mert muszáj, mert késő, ebben ugyanis vesztés lennék, de a francia szellem, ha teljesen degenerálódni fog, mit fogsz csinálni magyarom. A szellemek kánkán táncának még nincs muzsikája. A francia espri temetése közeledik.

Másnap a világot jártuk be, az angoloknak, a világ urainak a birodalmát. Mig előtte vaió napon folyton hevített a párisiak forró vérenek lehetete, addig itten csupa angol hideg vérrrel találkoztunk. Párisban nincs semmi erkölcselenség nélkül, itt meg nincs semmi erkölcselenség. Itt dolgoznak az emberek, nem léháskodnak. Itt terem a közsén, itt a vas, itt épül a világjáró hajó és az a sok száz és millió gép, itt szüüetnek a munkás kéz, itt hal meg a social-demokratizmus s innen kirugnak Kristó urat rövidesen.

De ha jól emlékezem, a multkoriban háborut vezettek a burok ellen, hát bizony ez nem angol humor volt, hanem olyan bécsi kapzsiság, bár ez a bécsi cottlet jót megsütötte a szájukat; elégedtek volna meg azzal, hogy Afrika tájékán csak szent Ilonáig hajókáznak.

Kedden a turistákat hajigáló Schweicot vetítették vászonra, Európa játékszerét. Ebben a szabadság legszebb kertjében isten a kertész, ki a teremtés kezdetén vetette el, a jég és hóvirág olvadhatatlan magvait, itt jegesedik ki a legideálisabb szabadság personificált örökzöld virága. Itt van istenfélelem, van istentisztelet, van áhitat és vallásosság, tán azért, mert a távolság is kisebb az istentől, tán azért, mert ezer meg ezer veszély kínálkozik minden pillanatban, mert egy bizonytalan lépés miatt ezer évekig meg nem nyíló jégsírbold fogadja be az istenfélőt, hogy az ujjabb szerencsétlenség helyére megint építsenek kápolnákat, mikből hymnusokat küldenek fel, amiknek mutogatásából pénzt keresnek lent. Mert a szabadság földjén a szolgaságnál mi sincs több; — minden sweiczi egy szolgál, a millió és millió vendég alázatos szolgálja, vezetője, Ariadne fonala egy frankért, de mindig egy frankért, néha olcsóbban is.

Tünde.

HIREK.

Hivatal vizsgálat. Szikszay Pál alispán ma egy hete megkezdte Nyiregyháza városnál több hétre terjedő vizsgálatát. Az évente megisméltendő és mindenre kiterjedő vizsgálat előnyös nem csak a nagy közönség érdekére, hanem magára a tisztviselői karra is.

Püspöki látogatás. Kedden Firczak Gyula gör. kath. püspök átutazott Nyiregyháza, mely alkalommal a polgármestert is meglátogatta.

Vizsgálat. Dr. Kádár Gusztáv műszaki tanácsos a kereskedelemügyi miniszterium nevében a héten megvizsgálta az épülő nyiregyháza—dombrádi vasutat.

A nyiregyháza—sóstó—dombrádi vasut igazgatósága ma egy hete ülést tartott és foglalkozott azzal, hogy Májerszky Béla polgármestert, a végrehajtó-bizottságnak elnevezett szűkebb körü igazgatóságából kihagyták. Az igazgatóság kimondta, hogy a meg nem választás nem jelentett mellőzést sem a polgármesternek, sem a városnak, hanem az képezte az okát, hogy a választásban résztvevők tulnyomó része azt hitte, hogy alelnök léttére hivatalból tagja polgármesterünk a bizottságnak. Méltányosnak találták a megnyilatkozott közkiváncs teljesítését, és elhatározták, hogy a legnagyobb részvényes első tisztviselője, Nyiregyháza város polgármestere beválasztassék a szűkebbkörü igazgatóságba már csak azért is, mert a vasut lebonyolítandó üzemének nagyrésze Nyiregyháza város belterületén és a határában lesz teljesítendő. A polgármester a város érdekeinek szem előtt tartása céljából, nagymérvü elfoglaltsága daczára elfoglalta a felajánlott állást.

Egyideüleg megbízták Szesztay Lászlót azzal, hogy a várható forgalomhoz arányítva, javaslatot dolgozzon ki a szervezendő állásokra vonatkozólag. Városunk és megyénk közönségét kellemetlenül érintette a polgármester mellőzése, mivel nagyon jól tudják azt mindazok, akik a létesítés nehézségeit ismerik, hogy tetemes része volt azok elhárításában a polgármesternek. Hiszünk, hogy ezután nagyobb figyelemmel lesz az igazgatóság Nyiregyháza város érdekei iránt, melyet a bizottság megalkotásánál, ha nem is szándékosan, de mindenestre figyelmenlenségéből mellőztek. — Lapunk mult heti számában „Mellőzött Nyiregyháza város“ címü cikkünkbe sajtóhiba csuszott be, melyet ez uttal igazítunk helyre. Ugy jelent meg ugyan is a közlemény, hogy a város „minden urí“ polgármesterének tagjának kell lenni a szűkebbkörü bizottságnak „mindenkori“ helyett.

Eljegyzés. Dr. Schön Viktor, nyiregyházi ügyvéd eljegyezte Spitz Ilonkát, Spitz Dezső leányát Nagyecsdről.

Iparfelügyelőség. A Szabolcs megye területén szervezett iparfelügyelőség jövő hó 1-én a Csillag-u. 3. sz. a. megkezdí működését. Doctor Armin nem ismeretlen városunkban és ide való helyezése által általános örömet okozott az érdekelteknél.

Felolvasó estélyek. Nemsokára kezdetét veszik a „Kereskedő-Ifjak-Egyletében“ a hosszú téli estéket elűtó kedélyes, practicus és mindenképpen hasznos felolvasások. Ennek az ügynek sikerült Rónay Jenőt is megnyerni, aki a könyvvitelről fogja szórakoztatni és tanítani hallgatóit.

Értekezlet. Megyery Géza kir. curiai bírónak, a helybeli kir. törvényszék elnökének, nemes szívűségéről tesz tanúságot az, hogy egy rabsegélyző egylet megalakítása iránt indított mozgalmat. Amidön felhívjuk olvasóink figyelmét mai számunkban megjelent cikkére, jelezzük, hogy az értekezlet jövő hó 4-én d. e. 10 órakor, a kir. törvényszék főtárgyalási termében lesz megtartva.

Járvány. Járványszerüleg lépett fel városunkban a hasi hagymáz. A rendőség szigoruan felügyel a közkutak, valamint a magán házak és a közintézmények tisztaságára.

Hirdetmény. Felhívom ezuton mindazokat, kiknek mezőrendóri ügyből kifolyólag 1794. évi augusztus hó 19-ig kártérítés, kár-díj, becsdíj, vagy gazdátlan jószágok, eladási árából befizetett összegekbe igényt tartanak, hogy jelen hirdetmény keltétől számított 30 nap alatt vagyis folyó évi november hó 25-ig a mezőrendóri ügyosztálynál kiutalásuk iránt jelentkezzenek. — Nyiregyháza, 1905. évi október 26. Májerszky Béla, polgármester.

Megégetett asszony. Hajmeresztő kegyetlenséget közölnek velünk Csobajról. Szoboszlai János rosszul élt az anyósával Fulajtár Erzsébettel. A nyáron valami csekélységen

összeveszték, azóta állandó volt köztük a sur-lódás. Szoboszlai belopódzott éjjel anyósa szobájába, petróleummal leöntözte az alvó asszonyt és meggyújtotta az ágát. Egy pár ütessel gondoskodott arról is, hogy ki ne szaladhasson a felébredt anyós. Hosszabb ideig rángatta az ajtót az asszony belőlől. Majd az ablakhoz rohant az égő nő, honnan bottal verte vissza a kegyetlen ember. Szoboszlai elszámította magát, mert a nádas ház teteje is kigyuladt és leégett. Az összefutott emberek kimentették az összeégett asszonyt, aki rövid, de kínos szenvedés után meghalt. Szoboszlait letartóztatták.

Intelem a kivándorlóknak. A kormány figyelmeztetést tesz közzé, hogy a magyar kivándorlók ne menjenek New-Orléansba (Észak-Amerika, Louisiana állam.) mert ott sárgaláz dühöng s egyáltalában igen rosszak az egészségügyi viszonyok.

Szerencsétlenül járt malomtulajdonos. Nyiregyháza nagy feltűnést keltett Paál Ferenc helybeli trafikos öngyilkossága, aki pár héttel ezelőtt Szombathelyen lőtte magát agyon. Szatmárról írják, hogy most pedig a testvére halt meg nem természetes halállal. Paál Sándort városunkban is jól ismerték, és így olvasóinkat is érdekelheti a szerencsétlenség közlése. Paál Sándornak Szatmáron gőzmalma volt, és szatmári hiradás szerint hétfőn halálos szerencsétlenség érte a malomban. Egy gépkerék elkapta s olyan erővel ütötte fejbe, hogy Paál rögtön meghalt. Halálának híre nagy részvétet keltett a városban, annál inkább, mert csak két héttel ezelőtt házasodott meg.

Szökött katona. Katz Zalmen Leib gyulai illetőségű cs. és kir. 5. gyalogezredbeli katona Egerből ezredétől megszökött. A nyirbátori szolgabíróóság országos körözését elrendelte.

Gyilkosság vagy halálos szerencsétlenség. Nyiregyháza város határában levő Pampuch-féle tanyán szolgált Pavel Jakab földi származású kondás. Pár nappal ezelőtt nyoma veszett. Tegnapelőtt egy közeli kutban meglelték élettelen hulláját. A fején nagy seb volt ami arra enged következtetni, hogy bűnténynek esett áldozatául. A vizsgálat erélyesen folyik.

A cukor ára. A belföldi finomítvány üzlet nagyon élénk. Az ár 67 K. süveg áruért és ha a kartel a külföldi piacokon továbbra is olyan dimenziókat mutat mint az elmúlt télen, úgy a mai olcsó árak dacára is leszállítás várható. El lehet mondani, hogy a nagy és kiskereskedők szükségletének legalább 50% a ha nem több, már fedezve van. Legjobb most a még fedezetlen hányad tekintetében várakozó álláspontot elfoglalni. Budapesti nagykereskedők a vidéken is nagyarányú üzleteket kötöttek.

Eltűnt. Csákányosi Béla nyirbátori lakos eltűnt. A főszolgabíró elrendelte a nyomozását.

Utmesteri kurzus. Tíz vidéki városban december 1-én utmesteri kurzus nyílik meg. A kurzus két éves. Minden évben csak egyik évi van nyitva. 1906-ban tehát a második évi, a melyre első sorban alkalmazásban levő állami utmestereket, törvényhatósági (városi) utbiztosokat, az állami építészetbe beosztott hivatali tiszteket vesznek föl. A fölvétel és iskolalátogatás díjmentes, ellátásukról a növénydekek maguk gondoskodnak. Bővebb felvilágosítással a helybeli államépítészeti hivatal szolgál.

Megégette a férjét. Közöltük, hogy Takács Jánosnét helyben a felesége petróleummal leöntötte. A súlyosan sérült ember tegnapelőtt meghalt a kórházban.

Az első hó. Hűvösre fordult az idő. Napokon át esett a hideg őszi eső. Tegnapelőtt délután pedig elkezdett szállingózni a hó a tél előhírnöke. Mintegy 2 órán át havazott, közbe esővel egyvelgest. Az idő olyan hideg volt, hogy másnap is látni lehetett az épületeken a havat.

Árlejtés. A vármegyei nyomtatvány szállításra folyó hó 31-én a megyeháza kistermében árlejtés fog tartatni.

Kiderített iopás. A Radoszta testvérek lelket sok bűn terheli már. Mi is sokszor irtunk már róluk. Nyiregyházi lakásukról több-

szőr ellátogattak az ország távoli vidékeire is. Legutóbb Debrecenben vendégszereltek és nem sikertelenül. Több értékes tárgyat emeltek el Pogány Ármintól. A rendőrség azonban kiderítette a tettesek kilétét a Radoszta testvérek személyében és letartóztatta őket. Az ellopott értékeket a budapesti zálogházban lelték meg.

Halálos szerencsétlenség. Mult számunkban hoztuk már, hogy Sarkadi Jánost Nagyhalászbán elgázolta a vonat. Most részletes jelentést kaptunk az esetről. Sarkadi teljesen józan állapotban teljesítette szolgálatát. A vonat kisiklott és a szerencsétlen ember le akart ugrani. Felöltője beleakadt egy kiálló vasba, ami visszarántotta Sarkadit. A kocsi a mellét törték össze. Özv. édes anyja hazahozta és hétfőn nagy részvét mellett helyben temették el.

Elveszett gyermek. Takács Ferenc kisvárdai lakos Ferenc nevű 7 éves gyermeke elveszett. Valószínű, hogy kóbor cigányok rabolták el. Az országos körözést elrendelte a hatóság.

Pályázat. A nyirbátori járás faiskolai felügyelői állása megüresedett. Pályázati körvények f. hó 30-áig az alispáni hivatalnál nyújthatók be.

Régi Okiratok és Levelek Tára. Foglalkoztunk már Kardos Samunak azon vállalkozásával, hogy régi iratainak a közönséggel való megismertetése végett folyóiratot indít. Az első szám most jelent meg 96 oldal terjedelemben, melyben Zoltai Lajos Debrecen első osztendőit ismerteti. Oláh Gábor és Ujhelyi Géza Kossuthról közölnek érdekes dolgokat. Kardos dr. Bethlen Gábor kardját, Ujfalvy Sándor emlékiratait és Kossuth Lajos esküjét ismerteti. Szinyei Gerzson a sárospataki főiskola történetét ismerteti. Bő adatár és egyéb kisebb közlemények következnek, mellékelve vannak arcképek és fakszimilék. A megrendelést ajánljuk olvasóink figyelmébe. (Piac-utca 54.)

Szövetkezeti ügy állása megyénkben. Perbenyiken folyó hó 23-án gróf Mailáth József által összehívott gyűlésen foglalkoztak a megyénkbeli viszonyokkal is. Blasek Jenő titkár ismertette, hogy Szabolcsvármegye 132 községe közül 33-ban van szövetkezet, melyeknek a működési köre 89 községre terjed ki. Nagy tetszéssel találkozott dr. Szesztay Zoltán felolvasása is, aki azt fejtegette, hogy mennyire üdvös a szövetkezet létesítése a falusi népre.

Egy munkás család szerencséje. Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös halálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztes vagyonhoz jutott. A szorgalmas derék családfő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét vesztve, hiába kopogtatott új munka új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munkahijján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakarított fillérekből osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A. budapesti bankház, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolc nyolcadban adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kívül még számos szerény sorsu kis embernek teremtett jólétet.

44.000 előfizetővel dicsekedhetik Tolnai Világ Lapja, melyet királyi közjegyzői okirattal tud igazolni. Ez igazán páratlan eredmény a képeslapok történetében. Százával érkeznek az elismerések az előfizetők részéről Tolnai Világ Lapjához, s legyünk őszinték, azt meg is érdemli ezen lap, mert rendkívül érdekes, tartalmánál fogva mindenkinek az érdeklődését magára vonja. Ha valami nagy szenzációt olvasunk a napilapba, a legnagyobb áldozatok árán is megszerzi annak hőjét Tolnai Világ Lapja, s már a legközelebbi számban bentláljuk az illető arcképét. Ez a lap igazi különlegesség. S ha tekintetbe vesszük feltűnő olcsó előfizetési

árát, bátran mondhatjuk, hogy nincs olyan család a hol ezen lapra szükség nem volna. Kérjen egy mutatványt Tolnai Világ Lapjából, ott részletes felvilágosítást talál, a külön, a laphoz járó ajándéokra nézve is, de ha elő akar fizetni, előfizetési ár félévenként 4 frt. helyett 2 frt. 48 kr. Előfizetések a Magyar Kereskedelmi Közlönyhöz küldendők, Budapest, VII., Károly-körut 9.

Közművelődési intézményeink figyelmébe. Annyi és annyi politikai röpirat után végre egy közművelődési tanulmány jelent meg a könyvpiacra, mely hűen, férfias nyíltsággal jellemzi közművelődési állapotainkat, másrészt pedig nagy körültekintéssel, kiváló gyakorlati érzéssel javaslatokat tesz a meglévő bajok, százados mulasztások szanálására. A tanulmány szövetkezésre hívja föl az összes magyar közművelődési egyesületeket, irodalmi zenei és művészeti köröket, szinte kézzelfoghatóan bizonyítván be, hogy a szövetkezés nélkül mélyreható és az egész magyarságra üdvös eredményeket el sem érhetnek, mert jelenlegi működésük — már a széttagoltság miatt is — inkább ötletszerű, kizárólag helyi jellegű, holott, mint a tanulmány kimutatja, közművelődési egyesületeinkre a maga nagy jelentőségében szinte kiszámíthatatlan feladat vár nemzeti államunk teljes kiépítésében. Szerzője Balogh Bertalan, a miskolci közművelődési és muzeum egyesület főtákará, a kinek szaktudását az a néhány adat, melyekkel a tanulmányban a miskolci egyesületről, illetve annak eddig elért eredményeiről beszámol, minden kétségen felül helyezi. Legérdekesebb része az izlésesen kiállított füzetnek az, mely a nemzeti érzés ápolásáról, a magyarosítási akcióról magyar és nemzeti-ségi vidékeken, az irodalmi, zenei és művészeti élet decentralizálásáról szól, valamint az, melyben új segélyforrásokat jelöl meg a magyaros kultúra fejlesztésének társadalmi akciója részére. A könyv Hornyánszky Viktor budapesti cs. és kir. udvari könyvtáros kiadásában jelent meg, címe: A magyar közművelődési egyesületek szövetségéről*, ára 1 korona. Megrendelhető 1 koronának postajutalványon való megküldése mellett a szerzőnél Miskolcon, vagy bármely könyvtárúsnál.

Kerti és szalon tűzijátékok, Vadásztöltények, löpor, serét, flóbert és revolver golyók, legjutányosabban beszerezhetők: Hirschler Mór cégnél Nyiregyháza, Városház-tér 5. sz.

Angol divat mellények plüsch és szövetből **Fülöp Dezsőnél** kaphatók.

Termény árak:

Buza	7.30— 7.65
Rozs	5.70— 6.00
Árpa	6.20— 6.30
Zab	6.10— 6.20
Tengeri	6.70— 6.80

Nyilttér.*)

25 év óta fennálló fűszer és ásványvíz üzlet eladó. —
 Körülmények változása folytán régi jó hírnévnek örvendő fűszer és ásványvíz üzletem előnyös feltétel mellett eladó. Szentpétery Lajos.

Herskovits Gyula varrógéprekeskedő tudatja t. vevőivel és a n. é. közönséggel, hogy varrógépezületét a Korona épületből f. évi nov. 1-től átteszi a Pavlovits-féle házba.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

UNGÁR LIPÓT divataruháza Nyiregyházán.

Megérkeztek

az őszi idényre rendkívül nagy választékban a **legutolsó** divat-
ujdonságok, különösen a következő cikkekben:

Angol costum-, ruha- és blous szövetek. Ruha- és blous selymek. Angol blous selyem különlegességek. Flanellek, barchetek, télikendők, kész női fehérneműek, gyermek fehérneműek, Regenhart féle asztalkészletek. Legjobb gyártmányú vásznak törülközők és zsebkendőkben. Menyasszonyi kelengye raktár. Ugyiszintén gazdag raktár futó és sofa szőnyegek, függönyök és agyterítőkben. Férfi ing, gallér, kézelő.

Olcso szabott árak.

Téli legelő!!

500 holdnyi terület, erdőbényei határban lapályerdő, 4 éves vágás, bő forrás vizzel bérbeadó. Esetleg már nyári legelőnek is kiadó. Értekezni lehet:

Schiffer Ferencnél Tokaj.

ÚJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szíves tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a „Korona” épületben, (a MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szövetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és ismeretségem lehetővé tették, hogy raktáramat a legújabb és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is minden tekintetben megfeleljek.

A n. é. vevő közönség szíves pártfogását kérve s magamat jóindulatukba ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Gazdasági cikkek nagy választékban.

Hegedüs Ignác és Társai cég

Ajánl: zabot, szénát, szalmát, és szecskát, nagyban és kicsinyben.

Iroda és raktárhelyiség:

Városház-tér 3. Csengery ház.

Elsőrendű konyha berendezések.

Wirtschaftler Ármin

Nyiregyháza, Pazonyi-u.

Vas és szerszám áru üzlete.

Chrom cserzett géphajtó szíjak egyedüli elárusítását Szabolcs-megyére sikerült megszereznem.

Ezen géphajtó szíjak kivételes tulajdonságai a könnyű fajsúly, felülmulhatlan szilárdság és tartósság, simulékony, legmagasabb ellenálló képesség, még a legkisebb felületen is. Érzéktelen nedveség, kigőzölgés és mindenféle időváltozás vagy hőmérséklet befolyása ellen.

Árajánlattal készségesen szolgállok.

Tisztelettel:

Wirtschaftler Ármin.

Eredeti „Sack” ökerészek.

Gépfelszerelési cikkek.

Ha távol lakó rokonnak, vagy barátunk képeslevelező-lapot küld

Ha elegáns kivitelű levélpapírra óhajtaná szert tenni

Ha névjegyet, esküvői meghívót, vagy valamely más nyomtatványt akar készíttetni

Ha bármilyen könyvet beszerezni akar

Ha hírlapokra, vagy folyóiratokra van szüksége

minden alkalommal tessék bizalommal fordulni
PIRINGER JÁNOS
könyv- és papírkereskedéséhez,
mely könyvnyomdával és
könyvkötéssel van
egybekapcsolva

K. 14269/1905.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett Ócserepszin épületet a hozzátartozó földekkel folyó évi október hó 30-án d. e. 9 órakor a városi gazd. tanácsosi hivatalban nyilvános árverésen három egymásután következő évre haszonbérbe fognak kiadatni.

Árverési feltételek:

1. Az épület jelenlegi állapotban adatik át s bérlő köteles azt rendes gazda gondosságával használni. Minden szándékos rongálásért felelős,

2. Az avulás folytán szükséges javításokat a város teljesíti.

3. A bérlőhöz tartozó földek kellően trágyázandók.

4. A bérlő 1905. november 1-én kezdődik s három egymásután következő éven át, 1904. október 31-ig tart.

5. A bérösszeg félévenként előre fizetendő.

6. Árverőni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak.

Nyiregyháza, 1905. október hó 25.

Májerszky Béla,
polgármester.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban

legolcsóbb árak

— mellett kaphatók: —

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

— Nyiregyházán, —

Vármegyház-utca 5-ödik szám.

KÜLÖNLEGESSÉGI

mindennemű **gazdasági gépek,**
műszaki cikkek és **malom-**
berendezések előnyös feltételek
mellett beszerezhetők és raktáron is
találhatók

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvi-
teleket is elvállal.

Főüzlet: **Nyiregyházán** Gróf Károlyi-téren.
Fióközllet: **Mátészalkán.**

Hirdetések
jutányos áron
felvételnek
a kiadó-hivatalban.

Téli cikkek

legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bevezetem teljesen a legjobb minőségű
férfi, női és gyermek tricó (Jäger)
ing, alsó nadrág, finom harisnya,
fuszekli, bokavédő, (gamaschni)
kötött és bőr keztyük, eső ernyő.

Gyermek ruhácskák, csinos leányka
fejkötők, (kapisony) sapkák, bőr és posztó
gyermek-cipők férfi és női reggeli cipők.

Továbbá mindennemű **üveg, por-**
cellán és zománcozott edények, fás kosa-
rak, csinos szoba-diszek.

Gyermek-kocsi raktár. ➡

Gyermekjáték dus választékban.

➡ Reform-szék.

Deutsch J.

Iskola-utca 1.

Első nyiregyházi bazár.

580/1905. v. szám.

Csatlakozó árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. k. járásbíróóság 1905. Sp. V. 1463/3. számú végzése folytán Dr. Kemény Samu ügyvéd budapesti lakos végrehajtató javára Ligeti Károly nyiregyházi lakos ellen 47 korona 90 fillér tőke, ennek e hird. és hird. közl. díjjaival együtt és eddig összesen 33 korona 74 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felül foglalt és 1705 koronára becsült boltberendezés és drogueria áruból álló ingóságok az alap és felülfoglaltatók követeléseire erejéig is nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbíróóságnak 1905. V. 1173/2. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyiregyházán, alperes üzletében leendő eszközzésére **1905. évi október hó 31-ik napjának d. e. 10 óra** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő, s a tett fiz. betudandó. Kelt Nyiregyházán, 1905 évi október hó 13-ik napján.

Szántó Ármán, kir. bir. végrehajtó.

Óriási szerencse Gaedickenél!

➡ **Utólérhetetlen** ➡ gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizetem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602.000 koronát a 62551. számra,

háromszor a nagy főnyereményt 400.000 koronát a 11119. számra,

400.000 „ „ 28916. „

400.000 „ „ 33464. „

háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20 000, 15.000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459.000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom á 600.000, 1 nyeremény á 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25 000, 8 á 20.000 8 á 15.000, 36 á 10.000, 67 á 5000 stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolczad

1.50

Egy negyed

3.—

Egy fél

6.—

Egy egész sorsjegy

12.— korona,

melyek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

➡ **A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.** ➡

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Szervusz! hova
szaladsz?

Megyek a

Jakobovics M.

céghez!

Minek?

Hiszen ott most
nagyon jutányos
árban lehet kapni
mindent! Nem is
hallottad? — Az
öcsém, sógorom,
meg az egész csa-
ládóm és összes
rokonaim, isme-
rőseim oda men-
tek vásárolni, leg-
kivált

téli cikkeket

BÁMULATOS

== olcsó ==

árakért vettek !!
Gyere te is! Küld
el családod! Egy
15—20 forint vá-
sárlásnál, megta-
karítsz legalább
5—6 forintot, !!
az pedig pénz a
mostani drága vi-
lágban !!

Kertész Mór

rőfös- és divat-áruháza Nyiregyházán.

Uj üzlet!

Szolid árak!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség szives tudomására
hozni, hogy helyben a volt Gredig-féle házban, Tester cukrázdája mellett
egy a mai kor igényeinek megfelelő

rőfös- és divatáruházat

nyitottam.

Raktáron tartok mindenféle rőfös és divat cikkeket, u. m. angol ruha
szöveteket, hollandi cérna, len és pamut vásznakot, mosó kartonokat Cosma-
nosi barcheteket, sefiert asztalterítőket, függönyöket stb.

Magyarország és a külföld első gyárosaival való összeköttetésem és
nagyobb városokban szerzett tapasztalataim lehetővé teszik, hogy a n. é.
közönség igényeit kielégíthessem, miről már az első vásárlásainál is meg-
győződést szerezhet.

A n. é. vevő közönség szives pártfogását kérve s magamat jó indula-
tába ajánlva.

vagyok tisztelettel:

Kertész Mór.

Pontos kiszolgálás!

Dús választék!

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80—89. — BUDAPEST VI., Ó-utca 6. — Telefon 80—89

a magyar királyi szab. Osztálysorsjáték főárusítója.

Sürgönyeim:
Sárkányék Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál é
a magyar királyi postatakarékpénztárnál

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra bár-
hol elzálogosított sorsjegyeket saját pénzem-
mel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy bekül-
dendő. Kedvezőbb feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom, és könnyen
törleszthető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való betáb-
lázásra azonnal folyósíthatok.
Semmiféle előleges jutalékot nem kérek ugyszintén minden levelet, vá-
laszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. bankháza
BUDAPEST VI., Ó-UTCZA 6.
25 év óta törvénytékileg bejegyzett cég.

Megjegyzés. A XVII-ik osztálysorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek
és kérem egyuttal b. megrendeléseit, legjobb és legpontosabb kiszolgálásról
előre biztosítom, minden nyeresémet azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mezt ezek nagy nyeresémmel
még nem lettek kisorsolva:

2979 12128 12953 16065 35733 44596 51325 58762 80847 99191 101580 105655

Megrendelő-lap.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA BUDAPEST, VI., Ó-UTCZA 6. (Kivágandó.)

Megrendelem önöknél
a számú

{ egész
fél
negyed
nyolcad

sorsjegyet és ennek árát postantárvánnyal küldöm.
kérem utánvenni.

Név:

A nemkivántat tessék áthuzni.

Lakhely, u. p.:

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES Medgyes, 168. N.-Küküllőmegye.
volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait
óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel
öntözte, s ennek tolytán az egyedüli szőlőtelep, amely
ez évben is valóban szép és minden tekintetben ki-
fogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérme.

Egy 2-3 középis-
kolát végzett fiu,
a Piringer János
könyvnyomdájába
tanulóul, fizetéssel
felvétetik.

Páris és Bécs modell kalapjainak egyedüli elárúsítója
Nyiregyháza és vidékén.

HALMÁGYI SÁMUEL

UTÓDA

női felöltők és kalapok legnagyobb áruháza
Nyiregyháza, a Teszter cukrázdával szemben.

1905. őszi és téli idényre az újdonságok már megérkeztek, női, gyermek felöltőkben, modell kalapban.
Bámulatos olcsó árban kaphatók.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinék bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejti mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink, kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinék díjmentesen egy könyvet adnak a következők: Nagy Kálmán gyógyszerész úr.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 137).

62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja:

Uj Victoria sorvető és
legjobb műtrágyaszóró
gépeit váltó kerekkel nélkül.

Répa és szecska vágóit,
Gőzcséplő gépeit. Stb.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és
kalap áruháza

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.

Rózsaszalag

LAJOS utóda

Nagy választék szörme Boákban meglepő
olcsó áron.

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.